

**FYLKESMANNEN
I ROGALAND**

Deres ref.:

Vår dato: 18.06.2015

Vår ref.: 2015/6041

Arkivnr.: 562

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Høring av søknad om konsesjon til Steinsåna kraftverk - uttale

Fylkesmannen i Rogaland råder til å ikke gi konsesjon til bygging av Steinsåna kraftverk i Suldal kommune. Tiltaket vil være negativt for rødlistede arter og viktige naturtyper.

Vi viser til høringsbrev fra Norges vassdrags og energidirektorat (NVE) av 18.5.2015, om søknad om bygging av Steinsåna kraftverk i Suldal kommune. Søker er Clemens Kraft AS.

Bakgrunn

Fallet mellom Markosvatnet og Ritlandsvatnet ønskes nytt til vannkraft. Det er presentert to alternativer, med hhv. 305 og 250 meters brutto fallhøyde. Vannet er planlagt fraført fra Steinsåna ved inntak på kote 378 (alt. 2: 323) nedstrøms Markosvatnet, i 1800 m (alt. 2: 1375 m) nedgravd grøft til kraftstasjon på kote 73 like oppstrøms Ritlandsvatnet. Det er behov for midlertidig anleggsvei langs rørgata, og eksisterende skogsbilvei til kraftstasjonsområdet ved Ritlandsvatnet må opprustes. Kraftverket vil ha en installert effekt på 2,25 MW (alt. 2: 1,95 MW), og vil produsere om lag 7,4 GWh (alt. 2: 6,5) årlig.

NVE skal vurdere søknaden etter vannressursloven § 8. Fylkesmannen er høringspart, med miljø som ansvarsområde. Vi minner om at alle vedtak som berører natur, også skal vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12.

Fylkesmannens vurdering

Steinsåna/Røssåna er et tilløpssvassdrag til Suldalslågen, som ligger i et dalføre avgrensa som «meget vakkert landskap» i den fylkeskommunale rapporten «Vakre landskap i Rogaland» (1995). Suldal er en av de mest utbygde vannkraftkommunene på vestlandet, med over 70 % av potensielle vannkraftressurser utbygd (2012). Det går tydelig frem at de beste prosjektene allerede er tatt.

Det foreliggende prosjektet vil føre til at Steinsåna/Røssåna vil få redusert vannføring på en strekning på 2600 meter (alt. 2: 2200 m). Planlagt minstevannføring på 10 l/s hele året tilsvarer alminnelig lavvannføring. Dette tilsvarer knapt 2,3 % av middelvannføringen på 440 l/s.

Suldalslågen er et nasjonalt laksevasdrag. Det blir i søknadens kapittel 3.8 hevdet at utbyggingen

«ikke vil få konsekvenser for nasjonale laksevassdrag». Dette virker underlig da det er fri fiskepassasjefra Suldalslågen og ca 1,5 km opp i Steinsåna, til vandringshinder rett før Underbakkatjørna. Sett bort i fra restfelt vil denne elvestrekningen få redusert vannføring ved en eventuell utbygging.

På dette elvestrekket er det også registrert elvemusling (GiNT). Selv om denne observasjonen mangler nyere bekreftelse, er det et tegn på at man bør være ekstra føre-var. Søknadens påstand «*da elvemusling spres med laksefisk er det lite sannsynlig at arten forekommer i den aktuelle elvestrekningen, da denne ikke er anadrom*», virker tilsvarende underlig (se over). Dessuten lever mange elvemuslingpopulasjoner på ikke-anadrom fisk, og også overfor anadrome vandringshinder. Det burde derfor også undersøkes overfor Underbakkatjernet. Videre heter det at «*arten ble heller ikke observert under miljøkartleggingen*». Dette gir ingen garanti for at den ikke finnes der. Her er kunnskapsgrunnlaget mangelfullt, og en inngående inventering av hele det aktuelle elvestrekket bør gjennomføres. Enhver fraføring av vann vil kunne få konsekvenser for en eventuell bestand av elvemusling.

I biomangfoldrapporten (Ecofact) ble det registrert to naturtypelokaliteter bekkekløft, med hhv. verdi B og C. Det ble registrert flere rødlistede lav- og mosearter i forbindelse med disse bekkekløftene, bl.a. spiss-stråmose (DD), skorpefiltlav (NT), hasselrurlav (NT), skodelav (VU). Det er i tillegg tidligere registreringer av hasselrurlav, samt sigdkismose (art av særlig forvaltningsmessig interesse, Naturbase). Redusert vannføring vil kunne påvirke viktige lav- og mosearter negativt, ved at luftfuktigheten reduseres. Bekkekløftene vil samtidig få redusert verdi. Biomangdolorapporten vurderer tiltakets påvirkning på spiss-stråmose som opp til «stort negativt». Den øverste bekkekløftens verdi har utløst utbyggers foreslåtte utbyggingsalternativ 2, med inntak nedstrøms denne.

Nedstrøms elveskillet i Røssåna ligger det et avgrensa område med Rik blandingsskog i lavlandet, inkludert utvalgt naturtype hule eiker, verdi A (Naturbase). Dette området vil påvirkes negativt av inngrep i forbindelse med rørgate og anleggsvei. Av andre arter ble det registrert fossefall, med angitt sannsynlig hekkeområde. Redusert vannføring vil ha stor konsekvens for arten.

Konklusjon

Det omsøkte tiltaket vil kunne ha påvirkning på rødlistede og viktige arter av mose og lav, samt redusere verdien av viktige naturtyper (bekkekløfter og rik blandingsskog/hule eiker). Dessuten knytter det seg usikkerhet rundt status for elvemusling. Dette er et vakkert og viktig område i Rogalands natur, og fordelene ved tiltaket (7,4 GWh) veier ikke opp for ulempene etter vår vurdering. Fylkesmannen tilrår derfor at det ikke blir gitt konsesjon til bygging av Steinsåna kraftverk.

Med hilsen

Per Kristian Austbø
ass. fylkesmiljøvernsejef

Irvin Kilde
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift

Saksbehandler: Irvin Kilde
Saksbehandler telefon: 51568735
E-post: fmroiki@fylkesmannen.no

